

Tekst 1

Regel 1-7 **Arma** t/m **Romae**

Dit tekstgedeelte kan beschouwd worden als een korte inhoudsopgave van de *Aeneis*. Met de *Aeneis* zocht Vergilius aansluiting bij de werken van Homerus.

- 1p 1 Welke bewering is geheel juist?
- A **multum** t/m **alto** (regel 3) verwijst naar de boeken 1-6, een 'Romeinse *Ilias*'.
 - B **multum** t/m **alto** (regel 3) verwijst naar de boeken 7-12, een 'Romeinse *Odyssee*'.
 - C **multa** t/m **passus** (regel 5) verwijst naar de boeken 1-6, een 'Romeinse *Odyssee*'.
 - D **multa** t/m **passus** (regel 5) verwijst naar de boeken 7-12, een 'Romeinse *Ilias*'.

Regel 8-9 **Musa** t/m **dolens**

Dit tekstgedeelte wordt door M. Schwartz als volgt vertaald:

Muze, zeg me waarom, wáárdoor gekwetst of bedroefd

- 1p 2 Citeer uit het tekstgedeelte **Musa** t/m **dolens** (regel 8-9) het Latijnse woord dat niet is weergegeven in de vertaling.

Regel 1-11 **Arma** t/m **irae** en **tekst 2**

Tekst 2 is een vrije weergave van het prooemium van de *Aeneis*, geschreven door vertaler en dichter Paul Claes.

- 1p 3 Citeer uit het tekstgedeelte **Arma** t/m **irae** (regel 1-11) het Latijnse woord dat door Paul Claes is weergegeven met 'een vaste verblijfplaats'.
- 1p 4 Citeer uit het tekstgedeelte **Arma** t/m **irae** (regel 1-11) het Latijnse tekstelement dat door Paul Claes is weergegeven met 'de overheid'.
- 1p 5 Vind jij dat Aeneas vergelijkbaar is met 'de vrijheidsheld' in de weergave van Paul Claes? Licht je antwoord toe door in te gaan op zowel 'de vrijheidsheld' als Aeneas.

Regel 16 **Hic**

- 1p 6 Citeer uit het voorafgaande (vanaf regel 12 **Urbs**) de naam waarnaar verwezen wordt met **Hic**.

Regel 21 **populum** t/m **superbum**

In dit tekstgedeelte wordt vooruitgekeken naar de toekomst van het Romeinse volk.

- 2p 7 Noteer twee andere passages in de *Aeneis* waarin vooruitgekeken wordt naar de toekomst van het Romeinse volk. Baseer je antwoord op de teksten die je voor dit examen gelezen hebt. Laat de teksten die in dit examen zijn afgedrukt, buiten beschouwing.

Regel 19-22 **Progeniem** t/m **Parcas**

- 1p 8 Noteer de historische gebeurtenis waarnaar in dit tekstgedeelte tweemaal verwezen wordt. Baseer je antwoord op de achtergronden bij de teksten die je voor dit examen gelezen hebt.

Regel 22 **excidio Libyae**, regel 23 **veteris belli**, regel 27 **iudicium Paridis**, regel 29-30 **iactatos Troas**

Deze vier tekstelementen verwijzen naar verschillende gebeurtenissen.

- 1p 9 Noteer deze vier tekstelementen in chronologische volgorde, van eerder naar later.

Regel 32 **errabant** t/m **circum**

- 1p 10 Wordt de inhoud van deze regel ondersteund door het metrum? Ga in je antwoord in op zowel de inhoud als het metrum van deze regel.

Regel 23-33 **Id** t/m **gentem**

In een bespreking van de *Aeneis* schrijft een classicus:

Nog problematischer is de rol van Juno, die voorgesteld wordt als de motor achter Aeneas' ellende. Juno was voor de Romeinen een eerbiedwaardige godin, in de *Aeneis* is zij echter een toonbeeld van kleinzieligheid en gekrenkte trots. Om de stichting van een wereldrijk terug te voeren op de woede van een vrouw die niet kan accepteren dat haar aantrekkelijkheid het niet haalt bij die van haar stiefdochter, gaat te ver. Dat gelooft niemand.

Degene die in het bovenstaande citaat aangeduid wordt met 'haar stiefdochter', speelt in de *Aeneis* ook een belangrijke rol.

- 1p 11 Noteer de naam van degene die in het bovenstaande citaat aangeduid wordt met 'haar stiefdochter'. Baseer je antwoord op de achtergronden bij de teksten die je voor dit examen gelezen hebt.
- 1p 12 Citeer uit het tekstgedeelte **Id** t/m **gentem** (regel 23-33) het Latijnse tekstelement waarnaar in het bovenstaande citaat verwezen wordt met 'dat haar aantrekkelijkheid het niet haalt bij die van haar stiefdochter'.

Tekst 1 kan ingedeeld worden in de volgende delen:

deel 1: aankondiging van het onderwerp van de *Aeneis*

deel 2: vraag om inspiratie

deel 3: beschrijving van de redenen voor Juno's woede

deel 4: het lot van Aeneas en zijn reisgenoten

- 1p 13 Noteer de nummers van de regels waarin deel 2 en deel 3 beginnen.
- 1p 14 Noteer het nummer van de regel waarin deel 4 begint.